

Hur det ohyggliga beslöjas

Då de baltiska folken blev självständiga för snart 40 år sedan väckte detta stor glädje i vårt land. Vid en rad besök och återbesök framhöll representanter för de svenska statsmakterna och andra ledande svenskar vår känsla av samhörighet med dessa folk. Under det andra världskriget erövrades de baltiska staterna av Ryssland. Många tiotusental balter har deporterats eller dödats, en mindre grupp har flytt väster ut, inte minst till Sverige; flertalet lever kvar under det ryska tyranniet. I detta läge motar den svenska riksdagen en delegation från högsta sovjet, som bl. a. omfattar balter som förrätt sina folk till Ryssland och deltagit i likvidations- och likriktningsprocesserna. Det innebär att dessa personer erkänns som folkrepresentanter, medan de som verkligen representerar de baltiska folken är förstummade eller flyktingar.

Detta är ett moment i det ryska riksdagsmannabesöket. Det fordras, tycker man, en märklig förhållning för att svenska demokrater skall finna detta vara naturligt och tilltalande. Men vad som skett och sker saknar inte försvarare. Deras försök att argumentera visar hur otäckt läget är.

Regeringsorganet hånar de fria balterna och deras protester och anklagar kritikerna för "privat utrikespolitik" och gemena motiv. De som talar om hur situationen är påstås verka för en "försämring" av relationerna mellan folken i världen. Den svenska socialdemokratins mest representativa tidning har alltså kommit därhän att den anser det otillåtet att säga sanningar om utländska regimer och utrikespolitiska förhållanden. Den måste med ovilja och förakt erinra sig dem som i den gamla Social-Demokraten brännmärkte tyranniet, oberoende av alla visiter och statliga artigheter. Man ser för sig hur de nuvarande redaktionsherarna lyfter ett hotfullt pekfinger mot Hjalmar Branting.

Särskilt angriper tidningen hr Hjalmarson för att han lo-

vat delta i ett av balterna i Sverige anordnat opinionsmöte. Det går inte an, skriver den, att inbjuda ryssarna och att likväl säga ett ord för de baltiska folkens sak. Detta resonemang visar hur farliga konsekvenser den falska älskvärdheten kan få. På fullt allvar sägs att en riksdagsman genom inbjudningen av ryssarna har fränsagt sig rätten att säga sin ärliga mening om balternas ställning. Rimligen bör tanken vara att den ryska visiten bör medföra skyldighet för alla svenska politiker — ty såvitt bekant har ingen resolut satt sig emot ryssbesöket — att avstå från kritik av den ryska regimen.

I Svenska Dagbladets inlägg är det mera den rena tankeförvirringen som är av intresse. Tidningen skriver att om svenska riksdagsmän reser till Ryssland, så måste vi också ta emot ett ryskt besök; det senare bör alltså inte kritiseras. Självfallet är det rimligt att kritisera

både det ena och det andra besöket, och det är vad som skett i Dagens Nyheter och en rad andra tidningar. Vidare skriver Svenska Dagbladet att man inte bör vara ohövlighet mot gästerna, eller, såsom tidningen uttrycker det, "hövlighetens regler måste rimligtvis bringas i tillämpning". Ingen har bett de svenska riksdagsmännen vara ohövlighet mot sina gäster, men den svenska pressen är dess bättre obunden av riksdagsmännens visiter och återvisiter. Tidningen talar om begripplig "vedervilja" mot "ett politiskt system som är oss förhatligt", men säger att detta bör vi inte beröra just nu — men det är ju vad tidningen själv gör. Sedan försvaras besöket med att det kan vara nyttigt för ryssarna att få "en låt vara flyktig inblick i hur den svenska parlamentarismen fungerar". Med denna glädje över att ett antal i vårt språk totalt okunniga ryska underhuggare sitter en stund på riksdagsläktaren når tramset sin kulmen.

Halten av detta försvar mot den framförda kritiken visar bäst vilken dålig sak man försvarar. Men i all sin oredda är detta försvar säkerligen på en punkt effektivt. Det för tanken bort från det ohyggliga i situationen och tjänar därmed oavsiktligt den ryska propagandas intressen.